

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till Folkhälso- och
Folkhälso- och
(Ju 2005:12)

Dir.
2007:7

Beslut vid regeringssammanträde den 1 februari 2007

Sammanfattning av uppdraget

Den särskilda utredaren som har i uppdrag att utreda den nuvarande statliga folkhälso- och folkhälso- och politikerna och åtgärder rörande bidragsgivning till föreningslivet skall också utreda effekterna av villkorade statsbidrag inom folkhälso- och politikerna och undersöka om det är möjligt att öka andelen villkorlösa statsbidrag, minska antalet villkor för statsbidragen eller revidera de villkor som ställs.

Utredningstiden förlängs. Uppdraget skall redovisas senast den 30 september 2007.

Bakgrund

Folkhälso- och folkhälso- och utredningen

Med stöd av regeringens bemyndigande den 27 oktober 2005 (dir. 2005:117) tillkallade statsrådet Orback en särskild utredare med uppdrag att utreda den nuvarande statliga folkhälso- och politikerna och lämna förslag om den framtida folkhälso- och politikernas inriktning, omfattning och utformning. I utredarens uppdrag ingår att föreslå åtgärder rörande bidragsgivning och annan finansiering av folkhälso- och och det övriga föreningslivets verksamhet. Utredaren skall överväga om det finns behov av gemensamma principer för den statliga bidragsgivningen till folkhälso- och och det övriga

föreningslivet, t.ex. om bidrag skall ges, vilken bidragsform som bör användas och vilka villkor som skall knytas till bidraget. Utredaren skall även lämna förslag om hur statistikförsörjningen inom området kan stärkas och utvecklas samt föreslå hur forskningen om folkrörelserna och det övriga föreningslivet kan utvecklas. Utredaren skall genomgående beakta aspekter som kan ha betydelse för jämställdheten mellan kvinnor och män och för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen. Enligt direktiven skall uppdraget vara slutfört senast den 30 juni 2007.

Statliga bidrag

I den statliga bidragsgivningen till folkrörelserna och det övriga föreningslivet ställs i dag olika typer av villkor. Omfattningen av villkoren varierar mellan de olika bidragen men vanligt förekommande är villkor om visst medlemsantal, geografisk spridning, verksamhet av riksintresse, demokratisk uppbyggnad och verksamhet som inte strider mot demokratins idéer. Utöver dessa vanligt förekommande villkor uppställs ofta specifika villkor i de författningar som styr bidragen och i regleringsbrev eller andra regeringsbeslut i de fall författning saknas.

Behovet av ett tilläggsuppdrag

Folkrörelsepolitiken innefattar generella frågor kring bidrag till folkrörelser och föreningar. Grundläggande värden för folkrörelsepolitiken är föreningarnas självständighet och oberoende, såväl gentemot den offentliga sektorn som gentemot det privata näringslivet. Samtidigt är det viktigt att säkerställa att skattemedel används på ett ändamålsenligt sätt. En viktig uppgift inom denna del av folkrörelsepolitiken är att finna vägar för att kunna kombinera statens behov av kontroll med föreningarnas behov av integritet och självständighet. Att staten i bidragsgivningen till folkrörelser och föreningsliv uppställer alltför omfattande villkor eller vissa typer av villkor kan leda till en statlig styrning av det civila samhällets idéer och verksamhet. Om så blir fallet riskerar detta att hota

folkrörelsernas och det övriga föreningslivets oberoende gentemot det allmänna och den fria roll i samhällslivet som dessa organisationer skall ha och som utgör en förutsättning för demokratins funktionssätt. Det är enligt regeringens mening av stor vikt att försöka säkerställa att statliga bidrag inte otillbörligen påverkar självständigheten och oberoendet för folkrörelserna och det övriga föreningslivet. Det är samtidigt viktigt att staten kan följa upp och utvärdera bidragsgivningen och kontrollera att statliga medel endast går till organisationer som i sin verksamhet respekterar grundläggande demokratiska värden och de mänskliga rättigheterna.

Uppdraget

Utredaren skall i tillägg till sitt ursprungliga uppdrag även undersöka vilka typer av villkor som ställs och analysera vilka effekter dessa villkor får för såväl föreningslivet som samhället i övrigt. Analysen skall särskilt beakta villkorens eventuella effekter för organisationernas självständighet och oberoende. Mot bakgrund av analysen skall utredaren undersöka om det är möjligt att öka andelen villkorlösa statsbidrag, minska antalet villkor för statsbidragen eller revidera de villkor som ställs för att bl.a. finna en bättre avvägning mellan statens behov av kontroll och föreningarnas behov av integritet och självständighet. I detta ingår att bedöma vilka konsekvenser dessa åtgärder kan få samt att föreslå hur statens behov av kontroll skall tillgodoses. För genomförandet av uppdraget gäller vad som följer av de ursprungliga kommittédirektiven.

Utredningstiden förlängs. Uppdraget skall redovisas senast den 30 september 2007.

(Integrations- och jämställdhetsdepartementet)